

Effektiv kommunikation av riskbilden i länet mellan länsstyrelsen och allmänheten

Examensarbetets slutsats är att länsstyrelsen borde samverka med kommunerna i en dialogbaserad kommunikation med allmänheten. Länsstyrelsen bör även försöka fylla de, i examensarbetet, identifierade kunskapsluckorna, vilka även kan utgöra framtida examensarbeten. Information av riskbilden till allmänheten är ett växande område och allt fler aktörer frågar sig hur detta kan bedrivas på ett effektivt sätt. Runt om i Sverige kan man idag se olika tillvägagångssätt som helt eller delvis saknar utvärdering.

Detta examensarbete har utförts med länsstyrelsen i Kalmar i fokus, där länsstyrelsen i Kalmar har utgjort ett bollplank och spelat som ett typexempel för en svensk länsstyrelse. Detta eftersom länsstyrelsen i Kalmar uttryckte en önskan om att upprätta en riskkommunikation med allmänheten inom länet. Syftet med denna riskkommunikation skulle, enligt önskan från länsstyrelsen i Kalmar, bestå i stora delar av hur man som individ skulle kunna klara av en större samhällsstörning utan bistånd från samhället.

Idag sker riskkommunikation i mycket begränsad utsträckning från länsstyrelsen i Kalmar, och då främst genom mindre insatser i samband med större arrangemang. Förutom denna typ av kommunikation med allmänheten sker informeringen om risker främst genom att en risk och sårbarhetsanalys (RSA) läggs upp på länsstyrelsen i Kalmars hemsida samt att detta flaggas för i sociala medier. Att det inte sker mer informering har delvis att göra med att det främst är kommunernas uppgift att delge invånarna relevant information medan länsstyrelsen har en mer samordnande uppgift.

Examensarbetet inleds med en litteraturstudie för att kartlägga litteraturen inom området. Generellt kan noteras att det råder en slående konsensus gällande hur effektiv riskkommunikation bör bedrivas och vad som är problematiskt med hur det bedrivs idag. De största problemen med hur denna typ av information delges i dagsläget är dels att det primära tillvägagångssättet fortfarande domineras av ett sändare-mottagar-perspektiv, detta trots att den akademiska litteraturen sedan länge rekommenderar en dialog, dels är litteraturen enig i att det krävs långvariga och återkommande kampanjer om man vill förändra människors attityder.

Under examensarbetets gång identifierades även en rad kunskapsluckor. Dessa kunskapsluckor saknar utvärderingar och kräver vidare forskning, vilka även kan vara lämpliga för framtida examensarbeten.

Författarna rekommenderar länsstyrelsen i Kalmar, utifrån resultaten av detta examensarbete, att påbörja en dialog med kommunerna angående hur en dialogbaserad riskkommunikation med allmänheten skulle kunna se ut.

Vidare bör länsstyrelsen i Kalmar ansvara för sammanställningen av de åsikter som en dialog med allmänheten skulle generera. Att detta inte borde göras på kommunal nivå motiverar författarna dels med det ökade underlaget som erhålls om åsikter från länets alla kommuner samlas på samma ställe och dels med att man enklare kan verifiera och standardisera analysen av åsikterna.

Länsstyrelsen i Kalmar bör även följa forskningsresultat och utvärderingar inom området för att bistå kommunerna med att ständigt anpassa sin riskkommunikation med allmänheten utifrån rådande risker och tillgängliga resurser.

Länsstyrelsen i Kalmar bör dessutom undvika att skapa egna, parallella kommunikationskanaler med allmänheten eftersom det primära informationsansvaret ligger hos kommunerna.